

meget betydelige. Der er dette, at en gammel Mand, som har arbejdet hele sit Liv igennem, skal gøre sig til en duknakked Ansøger, for at faa det, han behøver paa sine gamle Dage, i Stedet for at han med oprejst Hoved, saaledes som han har levet hele sit Liv, burde kunne hente det Livsophold, han ikke mere kan forskaffe sig selv. Ogsaa dette, at Loven jo virkelig lægger en Fristelse til Fortielse og Hykleri for den gamle med Hensyn til Punkter, hvor den tværtimod skulde give ham en Spore til Aabenhed og Sanddruhed, er en uheldig Følge. Men det væsentlige er og bliver dette, at saa overmaade mange fristes til at nedsætte deres Arbejdsydelse — en Fristelse, som de ikke kunne modstaa — for at opnaa Alderdomsunderstøttelse. Det er den overordentlig skadelige Følge af Bestemmelserne i den bestaaende Lov; men disse Følger er det jo ikke udelukket at forhindre, ingenhunde! Man var jo lidt paa Vej dertil under Forberedelserne til Alderdomsunderstøttelsesloven, og jeg siger, at efter at man i den forløbne Aarrække har set baade de velsignelsesrige Følger af Loven og tillige dens store Skyggesider, vil det nu være det rette Tidspunkt til at revidere Loven og søge at fjerne de Bestemmelser, som fremkalde Skyggerne. Vejen dertil er selvfølgelig den at indføre faste Beløb som Understøttelse i Stedet for ubestemte Beløb, der ere afhængige af en Bevilling, saaledes at en Mand eller Kvinde med den opnaaede i Loven fastsatte Alder har en *Ret* til Alderdomsunderstøttelse, ikke en Udsigt til en Naade. Dette skal være Reglen. Selvfølgelig skal der være Adgang til Undtagelser, men denne Adgang til Undtagelser skal ikke være saadan, at den giver det hele Karakteren af Bevilling eller af Naade. Genemførelsen af en Revision, som gik ud paa dette, vilde efter min Mening paa en heldbringende Maade forandre Understøttelsesloven eller, rettere sagt, føre den tilbage til dens udmærkede Kilde, det Formaal nemlig, at indføre en virkelig Pensionering af de gamle. Selvfølgelig vil det koste mere. Men man maa huske paa, hvor umaadelig meget der vil vindes. For det første vil der kunne skaffes Dækning for en Del af Merudgiften for Stat og Kommune. Der vil nemlig uden nogen som helst Betænkelighed kunne indføres den Besparselse, at Alderen — det er ganske afgjort — kan sættes op. Alderen, som efter den bestaaende Lov er ens for Mænd og Kvinder, kan sættes forskellig

for Mænd og Kvinder. Thi de statistiske Beretninger vise, at Kvinden er tidligere Alderdomsinvalid end Manden. Medens der i Alderen mellem 60 og 65 Aar kun er mellem 6 og 7 pCt. af Mændene, der faa Alderdomsunderstøttelse, er der i denne Aldersperiode mellem 16 og 17 pCt. af Kvinderne, der faa Alderdomsunderstøttelse. Allerede efter dette Hensyn kan Alderen sættes højere for Manden. Men selv bortset herfra vil det være ganske uden Betænkelighed og vil endog være gavnligt at sætte Aldersgrænsen noget op. Her kan der altsaa indvindes en Del af Merudgiften for Stat og Kommune. Men hundredfold mere vil der indvindes for Samfundet. Den Arbejdskraft, som vil kunne bevares, maa kunne anslaaes til mange Millioner. Efter Statistisk Tabelværk var der ved Udgangen af Aar 1900 58,521 fast understøttede gamle. Det vil altsaa sige, at der nu er omtrent 60,000. Naar man antager — og jeg er overbevist om, at det er slet ikke nogen for stærk Ansættelse — at Tildelingen af Alderdomsunderstøttelsen for hver af disse betegner et Arbejdstab af et halvt Aars Arbejde paa Grund af, at de forsætlig have nedsat deres Arbejdsydelse, saa betyder det et stort Tab for Samfundet; det betyder, at et stort Antal Millioner ere gaaede tabt for Samfundet. At foretage en statistisk Opgørelse deraf er jo selvfølgelig ikke muligt, men jeg er overbevist om, at ærede Medlemmer, som have gjort deres personlige Iagttagelser af disse Forhold, og som ikke mangle Fornemmelse og Forstaaelse af, hvad der her i Virkeligheden foregaar, ville være enige med mig i, at det er ganske overordentlig store Summer, som gaa tabt for Samfundet derved, at de gamles Arbejdsydelse bliver nedsat. Jeg tror altsaa, at man ved en Revision af den bestaaende Alderdomsunderstøttelseslov vil kunne fjerne de meget skadelige Følger, som den har, og samtidig bevare det for Alderdomsinvaliditet fortræffelige Pensioneringsprincip. — Et andet, deraf uafhængigt Spørgsmaal, er, hvorledes man skal behandle Invaliditet, som kommer paa et tidligere Tidspunkt, og Arbejdsløsheden. Det er ganske andre Spørgsmaal, og kan man der finde en god og brugelig Forsikring, vil det være en stor Velgering for Samfundet. Men for de gamle vil det være godt at blive ved det nuværende, som i sit Princip er en Pensionering, men med en Revision at afskaffe de skadelige Følger af Loven af 1891, som bevirke, at Loven ikke paa langt nær er saa ublandet velsignelsesrig,